

maade ved at nøies med at lade Klagen prøve i Udvalget.

Seg kunde ønske at tilføie en lille Bemærkning om de københavnske Valg i Almindelighed, og det er, at naar der fra forskjellige Sider er hystret, at der fra Venstre og navnlig fra Socialdemokratiets Side er udøvet Valgtryk, ja, saa kan det paa en vis Maade være Tilfældet. Men hvori bestaar da det Valgtryk, der overhovedet kan udøves fra Socialdemokratiets Side, det vil altsaa sige fra Arbejdernes Side lige overfor andre Arbejdere? Det bestaar deri, at de ikke mere ville se dem og heller ikke ville have med dem at gjøre, men det bestaar ikke i at berøve dem Arbejde, thi det kan en Arbejder ikke gjøre lige overfor en anden Arbejder. Det er en saa væsentlig Forskjel i Karakteren af de to Arter af Valgtryk, at det ene maa siges at være Valgtryk, medens det andet ikke kan kaldes Valgtryk. Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd) henviste til, hvorledes vi havde behandlet forskellige Valg i Gaar, at vi f. Ex. ved Valget i Sorø havde set bort fra to bestemte Overstridelser af Valgloven og ubetinget godkendt Valget. Men, endogjaa bortset fra den umaadelige Stemmemforskjel, der var mellem den valgte og den faldne Kandidat ved Sorøvalget, maa jeg nedlægge en Indsigelse imod, at der har funden Overtrædelse af Valgloven Sted der. Seg skal ikke komme tilbage til Diskussionen derom, men kun sige, at Valgloven ikke er bleven overtraadt; jeg følger ikke det ærede Medlems Fortolkninger hverken paa dette eller noget andet Punkt. Da jeg imidlertid har faaet Ordet angaaende de københavnske Valg, maa det maaste være mig tilladt at fremsætte en ganske almindelig Betragtning, nemlig, at det vistnok vilde være ønskeligt, om der i et Tillæg til Valgloven blev givet Forskrifter om Straffebestemmelser for saadanne Tilfælde, som nu ere fremhævede i samtlige Klager over københavnske Valg, Straffebestemmelse for den, som stemmer for en Anden, for den, der stemmer uberettiget, eller deslige. Fremdeles vilde det vistnok ogsaa være ønskeligt, om det blev fastsat i et Tillæg til Valgloven eller paa anden Maade ved Lov, at naar en Mand uberettiget afgiver sin Stemme, bliver det selv om han staar paa Valglisten, paa hans eget Ansvar, og det paadrager ham Straf. Det er et Spørgsmaal, der gjentagne Gange har været fremme under denne Behandling, og som kommer igjen under enhver Forhandling om Prøvelse af Valgbreve, hvorledes Forholdet er mellem Valglisten og Valgernes Stemmegivning, hvorvidt der skal tages Hensyn til den Vælgers Stemmegiv-

ning, der staar paa Valglisten uden at være stemmeberettiget, eller ikke. Naar Valglisten ere saaledes affattede, at Valgbestyrelsen kan paadrage sig Ansvar derfor, maa Thinget være berettiget og forpligtet til at se bort fra Valglisten, men jeg tror, at vi staa os ved, og det er jo ogsaa efterhaanden blevet Praxis her i Thinget, at lade Valglisten være gjældende. Det ophæver imidlertid ikke den Lovovertrædelse, som en Vælger kan begaa ved at benytte sig af den Umstændighed, at han staar paa Valglisten og afgiver sin Stemme, uagtet han i Følge Grundloven ikke er valgberettiget. Det er en almindelig Betragtning, jeg her fremsætter, og jeg antager, at der senere vil blive Leilighed til at tage den under Overveielse. Hvad dette Valg angaar, tillader jeg mig at slutte mig til den ærede Ordfører og opfordre til at udsætte Valgets Anerkjendelse samt til at henvisse Sagen til Prøvelse i et Udvalg.

Wagner: Mine Herrer! Det er ikke for at blande mig i Diskussionen om Valgtryk eller for at søge at bidrage til, at man kan komme til Klarhed over, hvad der skal forstås eller ikke forstås ved Valgtryk, at jeg har taget Ordet, men det er, fordi jeg som Vælger i 9de Kreds har haft Leilighed til at overvære dette Valg, hvis Gyldighed der nu er Tale om. Seg skal da tillade mig at give nogle korte, faktiske Oplysninger om, hvorledes dette Valg var ordnet. Den skriftlige Afstemning foregik i disse bekendte gamle Stalde, som skrive sig fra 1834, men staa endnu. Desværre have vi ikke kunnet faae andre. Disse Stalde ere saa forfaldne, at der maaste endog kunde have været Tale om at erklære Valghandlingen for ugyldig, hvis det havde været Blæst, fordi det da havde krævet ligefrem personligt Mod at trænge ind i dem. I disse Stalde foregik nu den skriftlige Afstemning, der var indrettet saaledes, at Folk kunde gaa ind lige saa mange, som der vilde, hvoraf Følgen var, at Folkemassen stod meget tæt ved Valgbordene, og der blev saa Folkestrømmen indstrænket og kom til at desilere en og en, saa at 4, 5 Stykker naaede op til Protokollen paa en Gang. Der var naturligtvis i denne Stimmelse en meget stærk Varm, Folk snaffede overordentlig høit, som rimeligt var, Folk vare stærkt utaalmodige over at staa saa tæt sammenpressede, at de ikke engang kunde faae Armene op. Nogle skjældte, Andre lo, Nogle vare fulde, det gik ganske overordentlig genlyktigt til. Det er jo rimeligt nok, at da Forholdene vare saaledes, var det aldeles nødvendigt, at der blev talt høit og tydelig ved Valgbordene, for at der ikke skulde fore-